

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. Ľ. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ& Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, IČO: 35 955 341, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **Národná banka Slovenska**, so sídlom v Bratislave, I. Karvaša 1, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 25C 222/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. marca 2014 sp.zn. 6Co 83/2014, 6Co 84/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 2. októbra 2013 č.k. 25C 222/2011-238 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu predpokladov vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody, ktorú predstavovala hodnota tzv. vyrovnacieho podielu, na ktoré by ako člen družstva mal nárok pri zániku členstva v **PODIELOVOM DRUŽSTVE SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len „družstvo,,). Vzhľadom k tomu, že v konaní nepreukázal zánik členstva v družstve niektorým zo spôsobov podľa čl. 14 stanov družstva, nevznikol mu nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu, a teda ani škoda, ktorej náhrady sa v konaní domáhal. Súd bol toho názoru, že ani v prípade preukázania zániku členstva v družstve, nebola splnená podmienka zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. spočívajúca vo vzniku škody. Žalobca sa totiž prioritne mal domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči družstvu, ktoré bolo vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka,

keďže tak neurobil a neprihlásil svoju pohľadávku do konkurzu vyhláseného na majetok družstva, škoda v dobe vyhlásenia rozsudku súdu neexistovala a jeho nárok bol uplatnený predčasne. Rovnako nebola splnená ani podmienka nesprávneho úradného postupu žalovanej v intenciách tvrdených žalobcom. Žalovaná totiž konala v rámci svojich vymedzených oprávnení stanovených zákonom č. 566/2001 Z.z. a nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva, ktoré až do 15. apríla 2010 nesignalizovalo zhoršenie jeho finančnej situácie a prípadne nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi. Po vykonaní dohľadu a zistení zmien v údajoch v Prospekte investície, NBS vyzvala družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investícií a medzičasom iniciovala aj konanie o uložení sankcie družstvu podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovení § 129 ods. 3 citovaného zákona. Je zrejmé, že NBS konala v rámci svojich oprávnení a súd v jej postupe nezistil namietaný nesprávny úradný postup. Zdôraznil, že predmetom tohto konania bol nesprávny úradný postup žalovanej a nie obchodníka s cennými papiermi, preto v priamej príčinnej súvislosti s jeho postupom mohla vzniknúť škoda len družstvu a nie žalobcovi, ktorý s ním nebol v žiadnom záväzkovom vzťahu. Dohľad Národnej banky Slovenska sa v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z. vzťahoval výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu v danom prípade družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt so zohľadnením jemu zákonom vymedzených povinností, ku ktorým však nepatrili povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika prípadne jeho krytia. Ak teda aj Národná banka Slovenska zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, podľa vtedy platnej právnej úpravy nemohla uložiť družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. Z listinných dôkazov najmä rozhodnutí o uložení pokút tiež bolo zrejmé, že Národná banka Slovenska sledovala činnosť obchodníka s cennými papiermi, pričom ale nebolo jej povinnosťou informovať družstvo o jej zisteniach, nakoľko dohľad aj konanie vo veciach dohľadu je v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. neverejné. Okrem toho vzhľadom na záväzkový vzťah družstva s obchodníkom s cennými papiermi založeným zmluvou o riadení portfólia, bolo primárne povinnosťou družstva, aby zabezpečilo kontrolu plnenia jeho povinností. Z týchto dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. zamietol z dôvodu, že v konaní vedenom pod sp.zn.19C 56/2011 nebola riešená žiadna taká otázka, ktorá by mala zásadný význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. (vo veci samej) v spojení s § 146 ods.2 O.s.p. (v časti

zastavenia konania o 844,15 €, v ktorej časti žalobca procesne zavinil zastavenie konania), žalovanej však náhradu trov konania nepriznal, pretože o ich priznanie nepožiadala.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 2. januára 2014 č.k. 25C 222/2011-260 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 € podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods.2 zákona č.71/1992 Zb. Uvedené uznesenie napadol žalobca odvolaním.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. marca 2014 sp.zn. 6Co 83/2014, 6Co 84/2014, na odvolanie žalobcu potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na jeho základe zistil správne skutkový stav veci a vec po právnej stránke aj správne posúdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa a v podrobnostiach odkázal na jeho odôvodnenie. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že ak žalobcovi nezaniklo členstvo v družstve, nemá nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu a žiadna škoda mu nemohla vzniknúť. Za správny považoval aj záver súdu prvého stupňa, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. možno uplatniť iba za predpokladu, že uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi nemožno dosiahnuť na základe iného titulu, a to s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2013 sp.zn. II. ÚS 165/2010. Vo vzťahu k žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu žalovanej pri výkone dohľadu, odvolací súd v celom rozsahu poukázal na dôvody napadnutého rozsudku a dodal, že nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad avšak len v rozsahu a spôsobom, ktorý jej umožňoval zákon č. 566/2001 Z.z. Zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa zo 17. júna 2013 (č.l. 201 spisu) vyplýva, že súd oboznámil obsah do spisu založených listinných dôkazov a na ďalšom pojednávaní dňa 2. októbra 2011 (č.l. 213 spisu) oboznámil obsah listinných dôkazov špecifikovaných podľa č. listu spisu. Nezodpovedá preto skutočnosti tvrdenie žalobcu, že súd nevykonala dôkaz listinami tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 129 ods.1 O.s.p. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu odvolací súd v odôvodnení uviedol, že odvolacia argumentácia žalobcu neobstojí, pretože ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb.). Žalobca podal odvolanie na súd prvého stupňa dňa 9. januára 2014, teda

za účinnosti zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 286/2012 Z.z., ktorým bolo zo zákona o poplatkoch vypustené ustanovenie § 4 ods.1 písm. k/ a ktorým bola do Sadzobníka súdnych poplatkov vložená pol.7a, pričom sa neuplatnilo ustanovenie § 18 ca citovaného zákona. Preto bol žalobca povinný zaplatiť za odvolanie súdny poplatok podľa tejto položky a odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods.1 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.1 O.s.p., žalovanej však náhradu trov nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu proti výroku 1. a 2. podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ,“). Prípustnosť svojho dovolania odôvodnil tým, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (odňatie možnosti účastníka konať pred súdom), súčasne ako dôvod podaného dovolania uviedol ustanovenie § 241 ods.2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl žalobca v tom, že odvolací súd pristúpil k rozhodnutiu o jeho odvolaní arbitrárne a formalisticky, nereagoval na jeho podrobnú skutkovú a právnu argumentáciu, ale sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti skutkového a právneho stavu tak, ako ho zistil súd prvého stupňa. Ďalej žalobca vytýkal obom súdom nesprávne právne posúdenie veci. Podľa jeho názoru Národná banka Slovenska mala prístup ku všetkým informáciám preukazujúcim, že činnosťou dohliadaných subjektov vzniká akútne nebezpečenstvo škody, napriek tomu nekonala tak, ako mala konať a nevykonala včas v rámci svojich kompetencií preventívne opatrenia na predídenie vzniku škody. Z ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. nemožno vyvodit' záver o tom, že pred doplnením tohto ustanovenia do zákona, Národná banka Slovenska vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Už z ustanovenia § 135 ods. 2 citovaného zákona, v znení platnom od 1. mája 2007, vyplývala povinnosť Národnej banky Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní povolení vydaných na činnosť družstva a obchodníka s cennými papiermi, ako aj povinnosť vykonávať nad nimi zákonný dohľad. Dovolateľ vytýkal súdu prvého stupňa aj nesprávne právne posúdenie veci v otázke existencie škody, pretože svoj nárok voči družstvu si uplatnil v konkurznom konaní, pričom zo správy správcu konkurznej podstaty úpadcu – družstva o stave konkurzu a jeho výpovede v konaní sp.zn. 7C 206/2011 je zrejmé, že jeho pohľadávka nebude v rámci konkurzu uspokojená, čím je preukázaná existencia škody na jeho strane. Dovolanie podané proti výroku odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa z 2. januára 2014 č.k. 25C 222/2011-260, zdôvodnil žalobca tým, že ku dňu podania návrhu na začatie konania, t.j. ku dňu 30. decembra 2011, bolo toto konanie vecne oslobodené od poplatkovej povinnosti. Mal zato, že vecné oslobodenie tohto

konania od poplatku sa vzťahuje na celé konanie, teda aj na podané odvolanie. Na základe uvedeného žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k podanému dovolaniu vyjadrila a uviedla, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho zamietnuť. Rozhodnutia oboch súdov považovala za vecne aj právne správne a tvrdenia žalobcu v dovolaní za opakované, subjektívne a nepodložené tvrdenia, ktoré nepreukazujú nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska. Žalovaná uviedla, že sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení v konaní a následne zopakovala svoje predchádzajúce argumenty ku jednotlivým skutkovým a právnym otázkam prejednáwanej veci. Poznamenala, že právny zástupca žalobcu poskytoval právne služby aj družstvu, a to aj v období pred jeho úpadkom, čo nasvedčuje tomu, že žalobca bol uzrozumený s podieľaním sa svojho právneho zástupcu na neodbornom a poškodzujúcom nakladaní s majetkom družstva pred vyhlásením konkurzu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. marca 2014 sp.zn. 6Co 83/2014, 6Co 84/2014, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu z 2. októbra 2013 č.k.25C 222/2011-238, podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že podané dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednáwanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu,

vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok dovolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo

Dovolateľ vo svojom dovolaní nenamietal vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Žalobca v dovolaní výslovne namietal, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu bolo arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd sa podľa názoru žalobcu nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou a obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti skutkového a právneho stavu tak, ako ho zistil súd prvého stupňa.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o právo predniesť (doplniť, či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods.1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). To znamená, že nie každé porušenie procesných predpisov súdom a tým aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu vady konania, ktorú má na zreteli ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na tvrdenia žalobcu sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku argumentačnej „udržateľnosti,, napadnutého rozhodnutia z pohľadu odňatia možnosti dovolateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a porušenia práva dovolateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru).

Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý

je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa s jeho odôvodnením stotožnil v celom rozsahu a odkázal naň v podrobnostiach, predstavuje odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia imanentnú súčasť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto bolo potrebné preskúmať aj rozhodnutie súdu prvého stupňa z pohľadu splnenia požiadaviek, ktoré sú ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. kladené na jeho odôvodnenie.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné či arbitrárne.

Predovšetkým rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver, že nie sú splnené predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil. Z odôvodnenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

V zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd Slovenskej republiky sa k postupu odvolacích súdov podľa § 219 ods. 2 O.s.p. vyjadril v náleze sp.zn. III. ÚS 131/2010, z ktorého možno vyvodiť, že odvolací súd sa môže obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa v tom prípade, ak argumenty proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa uvedené v odvolaní sú totožné s argumentmi uvedenými v žalobe alebo s argumentmi uplatnenými v prvostupňovom konaní a prvostupňový súd sa s týmito argumentmi vo svojom rozhodnutí už dostatočným spôsobom vyrovnal. Logicky tiež možno konštatovať, že odkázať na správnosť dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvého stupňa môže súd aj vtedy, ak účastník konania v odvolaní neuviedol žiadne podstatné a konkrétne argumenty proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Odkaz na odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie považoval za postačujúci aj Európsky súd pre ľudské práva v prípade, ak sťažovateľ vo svojom oprávnom prostriedku uplatňoval v zásade rovnaké argumenty ako v predchádzajúcej fáze konania (viz *Meltex Ltd a Mesrop Movsesyan proti Arménii*, rozsudok zo 17. júna 2008, č. 32283/04; *Gomez Cespon proti Švýcarsku*, rozhodnutie z 5. októbra 2010, č. 45343/08) alebo ak žiadne špecifické výhrady

proti napadnutému rozhodnutiu neuplatnil (viz Pozostalost' Nitschke /the Estate of Nitschke/ proti Švédsku, rozsudok z 27. septembra 2007, č. 6301/05).

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa. Postupoval tak v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Odvolací súd vysvetlil, že bol viazaný dôvodmi odvolania, ktoré sa nedotýkali správnosti právneho záveru okresného súdu, že žalobcovi nezaniklo členstvo v družstve a preto nemá nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu a žiadna škoda mu nemohla vzniknúť. Tento primárny dôvod zamietnutia žaloby odvolací súd považoval za správny a konštatoval, že dôvody odvolania žalobcu ho žiadnym spôsobom nespochybnili (viď odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu č.l. 8, predposledný odsek). Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd sa zaoberal aj otázkou vzniku škody v prejednávanej veci, pričom rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval aj v tejto časti za správne, avšak vzhľadom na absenciu odvolacej argumentácie žalobcu v tejto otázke a splnenie podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., keď odvolací súd odkázal na odôvodnenie napadnutého prvostupňového rozhodnutia, nemal dôvod podrobne sa ňou zaoberať. Ako už bolo vyššie uvedené odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa sa v zmysle citovaného ustanovenia stalo súčasťou odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Správnosť tohto postupu odvolacieho súdu tiež vyplýva priamo z ustanovení § 205 ods. 3 O.s.p. a § 205a O.s.p., keďže samotný žalobca v odvolaní nenapádal správnosť záveru prvostupňového súdu o neexistencii škody a neuviedol z akých dôvodov ho napáda. Následne sa odvolací súd zaoberal odvolacou argumentáciou žalobcu k otázke vzniku škody aj z pohľadu konštantnej judikatúry súdov, ktorá ako podmienku uplatnenia náhrady škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. predpokladá neúspešné vymáhanie pohľadávky voči skutočnému dlžníkovi. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že na strane žalobcu škoda nevznikla, nemal ani dôvod zaoberať sa otázkou príčinnej súvislosti neexistujúcej škody a žalobcom označovaného nesprávneho úradného postupu, keďže už samotná neexistencia škody pojmovovo vylučuje vznik zodpovednosti žalovanej. V konečnom dôsledku argumentácia žalobcu v odvolaní bola totožná s jeho argumentmi v základnom konaní a keďže sa ňou súd prvého stupňa vo svojom odôvodnení podrobne zaoberal, mohol odvolací súd postupovať v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a využiť zákonom danú možnosť vypracovania skráteného odôvodnenia rozhodnutia.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Preto tvrdenia dovolateľa, že odvolací súd len prevzal odôvodnenie súdu prvého stupňa a nereagoval na odvolacie námietky, sú nedôvodné a dovolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu malo za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Postup odvolacieho súdu bol plne súladný so znením ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. a nepoprel jeho účel a význam. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení. Ako už bolo vyššie spomenuté súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Prípustným dôvodom dovolania preto ani nemôže byť nesúhlas účastníka s výsledkom sporu v jeho neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

Pokiaľ dovolateľ označil ako dôvod podaného dovolania aj ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., dovolací súd k tomu uvádza, že tzv. iná vada konania je síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale

o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp.zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp.zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp.zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp.zn. 4 Cdo 68/2011, z 23. júna 2011 sp.zn. 6 Cdo 41/2011).

Keďže v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobca svojím dovolaním výslovne napadol aj ten výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu z 2. januára 2014 č.k. 25C 222/2011-260 o uložení poplatkovej povinnosti žalobcu za podané odvolanie vo výške 20 € podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods.2 zákona č.71/1992 Zb. Aj keď má rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti formálne označenie „rozsudok“, vzhľadom k tomu, že ide o rozhodnutie vo veci poplatkovej povinnosti, nestráca rozhodnutie v napadnutej časti povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.), a preto sa dovolací súd zaoberal prípustnosťou dovolania žalobcu v tejto časti v zmysle ustanovení § 237 a § 239 O.s.p. vzťahujúcich sa k uzneseniam.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska, a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a) až g) ustanovenia § 237 O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p., na ktorú poukazoval dovolateľ.

Z obsahu podaného dovolania je navyše zrejmé, že dovolateľ ním v skutočnosti namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvostupňovým súdom v otázke vzniku poplatkovej povinnosti žalobcu za podané odvolanie. Dovolateľ totiž v dovolaní netvrdil, že sa odvolací súd prípadne prvostupňový súd dopustili procesného pochybenia, ani že nemohol v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdov nižšieho stupňa realizovať niektoré z procesných oprávnení priznaných mu občianskym súdnym poriadkom, podstatou jeho dovolacích námietok bolo, že rozhodnutia súdov nižších stupňov neboli správne a súladné so zákonom o súdnych poplatkoch. Dovolací súd zdôrazňuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť len procesne nesprávnou činnosťou súdu a túto vadu nemožno vidieť v právnych záveroch, ku ktorým odvolací súd dospel pri posudzovaní uloženej poplatkovej povinnosti. Samotné právne posúdenie veci je realizáciou rozhodovacej činnosti súdu a nezakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p, lebo ním súd neporušuje žiadnu jeho procesnú povinnosť ani procesné práva účastníka. Ako už bolo vyššie uvedené nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania.

Keďže dovolací súd nezistil v konaní odvolacieho súdu v tejto časti žiadnu procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p., bolo potrebné dovolanie voči výroku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu o poplatkovej povinnosti žalobcu, odmietnuť v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila (§ 151 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. apríla 2015

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová